

Vladimir Đurić Đura

Beograd
Bez Sna

Novotaliasna epopeja
o jednoj izgubljenoj generaciji

■ Laguna ■

Copyright © 2017, Vladimir Đurić
Copyright © ovog izdanja 2017, LAGUNA

BIBLIOTEKA
MERIDIJAN
Knjiga br. 59

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoju projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

BeogRAD
Bez SNa

Sadržaj

I. „Pank“ ili Odisej	9
II. „Seks pištolji“ ili Kirka	49
III. „Punk's not dead“ ili Lotofazi	71
IV. „Novi talas“ ili Kalipsa	96
V. „Veliki talas“ ili Nausikaja	111
VI. „Pozdrav iz Zagreba“ ili Atina	133
VII. „Fabrika“ ili Scila i Haribda	149
VIII. „Novi romantizam“ ili pesma Sirena.	161
IX. U gradu bez sna ili Odisej	181
X. Porodična tajna ili Penelopa	195
<i>O autoru</i>	215

I

„Pank“ ili Odisej

„O junaku mi kazuj, o Muzo, o prometnom onom,
Koji se mnogo nalutô razorivši presvetu Troju;
Gradove ljudi mnogih on vidje i čud im spozna,
I mnoge na moru jade pretrpje srcu svojem
Za dušu svoju se boreć i povratak svojih drugova.“*

Još u maju 1979, oronula fasada kuće u Ulici Milana Rakića delovala je pomalo zastrašujuće. Sve je podsećalo na neka vremena od pre rata, zidovi, prozori, cigle, trava, đubre... Mladić je stavio *BASF* kasetu u kasetofon, kliknuo dugme *record* i počeo da govori.

Ovo je zvučni dnevnik Stefana Baronijana. Drugovi me zovu Baron. Rođen sam u septembru 1960. godine, na samoj granici Device i Vage. Odrastao sam u ovoj kući u

* Svi citati ispod naslova poglavља potiču iz Homerove *Odiseje*.

Rakićevoj ulici, standard nam je bio solidan. Majka mi je umrla kad sam imao dvanaest godina i od tada primam njenu penziju. Moj otac Laza je posle majčine smrti radio u Marselju kao mašinski inženjer, a sada živi u Sinju i bavi se slikarstvom i drugom ženom. Ponekad se javi da vidi kako sam, ali njega sam izbrisao iz sećanja. U stvari, nikad ga nisam ni pamlio. Za pravog oca sam smatrao Deda Boru sa kojim sam uvek živeo. Deda Bora je bio vlasnik kafane „Mali ekselzior“, smeštene usred Beograda. Kafana je posle rata nacionalizovana, a on je nakon toga unapređen ili unazađen u vatrogasnog tehničara, što je radio do penzije. Kada sam završio gimnaziju 1979. godine, odlučio sam da upišem filmsku akademiju i postanem reditelj. Tada nisam ni slutio šta će se desiti...

Baronova soba bila je na prvom spratu kuće. U njegovoј sobi su još uvek bili predmeti koji su ukazivali na umorни sjaj bogatstva beogradskog predratnog građanskog sloja čiji je predstavnik bio Deda Bora. U sobi sa visokim plafonom, masivnim bidermajer ormanom i ogromnim krevetom, visio je četvorokraki kristalni luster sa jednom razbijenom kuglom. Dve fotelje bile su novijeg datuma, u real socijalističkom stilu, ali presvućene crvenim brokatom iz perioda raskoši. Mesingani radni sto širio se ispod usečenog kibicfenstera. Dupla vrata vodila su u hodnik. Ceo jedan zid zauzimala je polica sa knjigama, među kojima je bilo i raritetnih predratnih izdanja. U uglu sobe stajao je stočić pored koga su se nalazila dva velika jastuka, ukrašena skupocenim vezom i oivičena srebrnim šljokicama. Pored kreveta je bila niska polica za knjige,

prepuna drangulija, od bronzanog svećnjaka, preko staklenih ukrasa do crnog telefona. Na podu su se nalazili čilimi pretežno crvene boje, pepeljare, bicikl, mašina za izradu fotografija i časopisi. Odmah pored duplih vrata stajao je masivni kovčeg preko koga je bio prebačen beli pokrivač. Iz otvorenog ormana virile su Baronove pantalone i košulje, ali i dedin braonkasti kožni mantil. Pored kreveta, sa desne strane, nalazio se mali crno-beli televizor koji je uvek bio uključen, ali je ton bio stišan. Tu su bili i stereo-gramofon i gomila ploča. U tom haosu, koji je delom podsećao na predratnu buržoaziju, Baronove inovacije bile su gotovo neprimetne. Pored gramofona je stajala okrugla niska stolica od pleksiglasa u koju je Baron instalirao crvenu sijalicu. Na plafon iznad kreveta prikucao je plastično ogledalo. Velikog plišanog medveda obojio je u zeleno, na glavu mu je stavio tamne cvikere za sunce a u ruke polomljeni ruski mikrofon. Sa starinskog zidnog sata skinuo je kazaljke i umesto njih stavio sijalicu. Kukavicu je izvukao napolje i zaglavio je žicom, dok je klatno nesmetano radilo. Punjenog orla je prikucao na plafon naglavačke.

Baron je ležao u krevetu, obučen u farmerke i belu majicu. Isključio je kasetofon i prestao da snima svoj monolog. Dohvatio je knjigu. Pokušavao je da čita historiju filma od Plaževskog, obaveznu literaturu za prijemni na FDU. Pored jastuka stajao je mali radio na baterije, sa kog se čuo Studio B. Sloba Konjović je najavljivao *Seks Pistolse* u emisiji *Diskomer*. Baron je pojačao radio do daske i začuli su se umirujući zvuci pank balade *Submission*. Opružio se na krevetu tako da je u ogledalu na plafonu primetio svoju podužu kosu. Prošao je kroz nju

rukom, prstima oponašajući makaze. Zatim je savio prste imitirajući filmski kadar i kroz otvor gledao sobu. Muzika je naglo prestala, jer je radio, nenaviknut na tako snažan ton, jednostavno riknuo. Mehanika u njemu se istopila. Baron se pridigao i uzeo radio. Pomirisao ga je i napravio kiselu facu. Vrisnuo je i razbio napravu o zid.

Voz iz Beča bio je parkiran na peronu 3 beogradske železničke stanice. Putnici su izlazili iz njega, a pojedini su kofere izbacivali kroz prozore. Kroz hodnik voza, ka izlazu probijala se neobična ženska osoba. Imala je muški kratko podšišanu kosu, ofarbanu u drečavo roze. Bila je utegnuta u tesne crne kožne pantalone ukrašene nizom zihernadli i drečavo crvenu majicu ispod koje su se jasno nazirale ogromne grudi. Vukla je vojnički ranac, sa imenima ispisanim na engleskom jeziku i na nekoliko mesta toliko iscepan da su kroz pukotine virili delovi odeće. U uzanom prolazu između dva vagona, ispred devojke se isprečio kršni brkajlija, konduktor. Gledao je u pankerku kao u biće sa druge planete. Njegov pogled zastao je na njenim grudima. Devojka mu se blesavo nakezila i zaoobišla ga, očešavši se o njega sisama. Konduktor se okrenuo za njom. Devojka se okrenula ka konduktoru i oštro ga pogledala. Dok su posmatrali jedno drugo, zapištala je sirena nekog od vozova u odlasku. Pankerka je prebacila ranac preko leđa netremice gledajući fasciniranog konduktora. Zatim je nonšalantno podigla levi deo majice i pokazala mu sisu, verovatno najveću koju je ovaj ikada video, na kojoj je iznad bradavice bilo istetovirano krupno

i zaokruženo A, znak anarhije. Konduktor je iskolačio oči i promrmljaо nešto na nemuštom jeziku. Devojka je spustila majicu, nasmejala se i iskočila iz voza na peron. Konduktor je nepažljivo krenuo za njom i udario glavom u niski dovratak.

Tunge je stigla u Beograd.

Bilo je pre podne, a Mića i Otrov su u prolazu, ispred diskoteke *Cepelin*, šutirali jednu cipelu. Mića je bio niži, krhke ali žilave konstitucije, odeven u prljave farmerke i takođe prljavu belu duksericu. Otrov je bio snažan mladić, polubilder, u širokim zelenim vojničkim pantalonama i žutoj majici bez rukava. Cerekali su se dok su šutirali cipelu. Baronovi najbolji drugovi bili su Mića, Otrov, Jagoda, Boki i Neca. Mića mu je bio drug iz detinjstva i živeo je dve kuće dalje. Bio je rođeni spletkarоš i cinik. Razbijao se od pića, pivo uvek, viski ako ima. U podrumu je vežbao sa svojom grupom kojoj je menjao ime maltene svaki dan. Čukao je bubnjeve i to solidno. Njegov teča, pilot, donosio mu je ploče iz Londona. Mića je prvi imao *Bazkokse*, *Demnd*, *Šem 69*, *Ramonse*, *Vibratorse*... Slaba tačka su mu bili *Pistolsi* čiju ploču nije imao. Otrov je bio žestok momak, uličar. Roditelji su mu bili radnici i uvek je bio u frci s lovom. I Mićina i Otrovova slabost je bila Ema, lepa i tužna devojka, čist primer dekadentne estetike. Palila se na matorce, uglavnom umetnike, i išla na matine u *Cepelin*.

Ema, prozračna plavuša u famoznoj plavoj mini-haljini, izašla je iz diskoteke *Cepelin* zagrljena sa bradatim

dugokosim hipikom koji je u desnoj ruci nosio veliki blok za slike. Mića i Otrov su prestali da šutiraju cipelu i umirili su se. Gledali su u Emu poluhipnotisani.

– Ćao – rekla je Ema.

– Zdravo – procedio je Mića.

Otrov je nevoljno klimnuo glavom i tiho izustio „ćao“. Ema i njen bradonja nastaviše put ka Tašu. Bradonja je filozofirao.

– Ne kapiraš. Ti ništa ne kapiraš. Daću ti knjigu da shvatiš sve. Zove se *Učenje Don Huana*. Niko od nas nema pojma, kapiraš? Vidim da ne kapiraš – rekao je bradati momak.

Otrov je pljunuo u stranu, iznerviran. Šutnuo je cipelu iz sve snage. Od silovitog šuta spala mu je desna patika i poletela zajedno sa cipelom. Neki klinac je projurio na biciklu, vešto izbegavši cipelu u letu. Ema se nasmejala, a bradonja je delovao preozbiljno, kao da se sudbina sveta rešavala baš u tom trenutku.

– Gde ih nalazi, čoveče?! – čudio se Mića.

– Svi su kô da ih je Hitler izvukô na jo-jô – dodao je Otrov.

Na trotoaru Birčaninove ulice bio je parkiran alfa romeo. U kolima je lepuškasti šminker Jagoda žvalavio devojku sa crnom kikom. Bio je pravo muško, pravi mamin sin. Vozio je alfa romeo i važio za velikog plejboja. Iako su on i crnokosa devojka bili u vezi, uvek je stizao da je prevari. Bio je istinski snob. Prekinuo je poljubac i pogledao na sat.

– Miro, kasnim na predavanje. Zvaću te večeras – procedio je Jagoda kroz zube.

Jagoda i Mira su se poljubili još jednom kratko za rastanak. Mira je izašla iz kola. Jagoda je upalio motor i krenuo u pravcu Medicinskog fakulteta. Pored svih devojaka, uspevao je čak i da polaže ispite na medicini. Kad bi mu prigustilo, proradile bi crnogorske veze i njegova keva Dobrila.

Jagodin alfa romeo je stigao na raskrsnicu ispred Medicinskog fakulteta. Kod semafora ga je čekala devojka u crnoj haljini i sa tamnim cvikerima za sunce. Jagoda joj je otvorio vrata i ona je ušla u kola. Poljubili su se.

– Izvini ako si me dugo čekala. Imao sam neka posla, a i gužva je u gradu. Idemo kod mene na gajbu. Imam vremena do pet sati, jer mi tad počinje predavanje iz otorinolaringologije – lagano je rekao Jagoda.

– Važi, srce. Kaži „dragička“! – iznenadila ga je devojka piskutavim glasićem.

– Što? – rekao je Jagoda, trgnuvši se. Uplašeno je pogledao devojku.

Ona iz torbice izvadi pilule za kontracepciju i proguta jednu.

– Ne moramo više da pazimo – rekla je.

Jagoda je dodao gas i projurio kroz crveno svetlo.

Boki je bio mladić tršave razbarušene kose. Izlazio je iz Instituta za film u Čika Ljubinoj ulici, gde je upravo kupio novi broj časopisa *Sineast*, koji je listao u hodu. Bio je sav u crnom. Prolazio je pored samousluge u istoj ulici. Boki je oduvek bio umetnički nastrojen, fin momak, načitan. Njegova najveća želja u to vreme bila je da upiše filmsku

režiju na Akademiji. Nije propuštao nijedan film u *Kinoteci* u tri popodne. Kao i Baron, koji se ložio na Godara, Kurosavu i Bunjuela, a Boki na Viskontija i Tarkovskog. Boki je na ulici sreo Pegija i Ružnog, možda prve pankere u gradu, kratko ošišane i prljave. Pegi i Ružni su odmerili Bokija, a potom ga polili pivom po temenu. Nije želeo svađu, pa je produžio dalje, praćen gromoglasnim smerhom pankera. Starija žena sa cegerom, koja je izlazila iz samousluge prekrstila se. Boki je obrisao pivo sa časopisa i skrenuo u pasaž.

U Necinom stanu, u trpezariji orijentalnog izgleda, na sećiji je sedeо Necin otac Zlatan i pio kaficu. Njegove dve žene, Džamila i Dženana, sedele su preko puta na otomanu i takođe pile kafu. Necu je brisala prašinu sa niskog ormana. Prvo je kafu srknuo otac Zlatan, pa po redosledu Džamila i Dženana. Necu je odmalena bila Baronova drugarica. Pravo ime joj je bilo Nercisma, ali su je svi zvali Necu. Njen otac Zlatan je živeo u kući sa dve žene, Džamilom i Dženanom, od kojih je prva bila Necina majka. Necu je u drugom razredu gimnazije počela naglo da se goji, što je ozbiljno ugrozilo njen imidž fatalne orijentalne lepotice. Bila je jedna od retkih devojaka iz Baronove okoline koje su umele da razmišljaju. Njen san je bio da postane filmska glumica kao njen idol Džin Siberg. Zato se šišala nakratko i pušila kratke cigare. Zlatan je pogledao u pravcu televizora.

– Deder, Nercisma, upali televizor! – zapovedio joj je otac.

Neca je uključila TV. Sa ekrana se začula pesma Šabana Šaulića. Zadovoljni otac je srknuo kafu. Džamila i Džena-na takođe. Neca je potom izašla iz sobe.

Tunge je prolazila pored izloga robne kuće na Terazijama. Sa razglosa se čula *Pekinška patka*, hit *Biti ružan, pametan i mlađ*. Ljudi su se okretali kada bi ugledali Tunge. Žvakala je žvakaću gumu i pravila balone. Vukla je ranac. Prišao joj je jedan policajac. Tunge mu je pokazala svoj engleski pasoš. Policajac ju je pozdravio. Tunge je nastavila niz ulicu. Pogledi su je progonili.

Dva vojnika.

Gospođa u crnini.

Ciga sa zlatnim zubom.

Prodavac srećki.

Nekoliko kulova.

Radnice iz samoposluge.

Na velikom platnu Kinoteke prikazivao se film *Pismo nepoznate žene* Maksa Ofilsa. Upravo je u toku bila scena u kojoj glavni junak kočijama stiže na dvoboj. Kada ga optuže da isuviše kasni, mladi dekadent ležerno odgovara, u stilu Vajldovog ser Henrija, da mu nije teško da izade na dvoboj, ali da mu je teško da ustane rano. Scenu su iz trećeg reda bioskopa posmatrali Boki i Baron. Potonji je bio kratko ošišan a nova frizura ga je činila još mlađim i otkrivala lepotu njegovog lica. Ličio je na mladog Korta Maltezea. Baron se nagnuo ka Bokiju.

– Sjajan film – oduševljeno mu je šapnuo.

- To je Ofils, šta si drugo očekivao? – odgovorio je Boki.
- Da – rekao je Baron i zavalio se dublje u sedište.

Nastavili su da prate film, sve dok se ton nije naglo zamutio i utišao. Baron se tada okrenuo ka projekcionej kabini i razdrao:

- Ton!

Posle projekcije, Baron i Boki su se obreli u svojoj omiljenoj poslastičarnici *Kod konja*. Baron je sedeо za stolom pored velikog prozora i gledao svet koji promiče ulicom. Bašta je radila, ali su Boki i Baron zbog udobnosti seli unutra. Bilo je kasno popodne. Boki je doneo dva tanjira sa kolačima i seo preko puta Barona.

- Nemaju tulumbe. Uzeo sam triglav – rekao je Boki.
- Super! – viknuo je Baron.

Jeli su sa zadovoljstvom.

- Jesi li se prijavio na FDU? Sutra je zadnji rok – upitao ga je Boki znatiželjno.

- Ne, a ti? – namrštilo se Baron.

- Jesam, još pre tri dana, požuri – zabrinuto reče Boki.

- Danas sam otkucao molbu. Mrzim molbe. Tri puta me je vraćala ona riba sa šaltera na FDU – uvek joj nešto fali. Mislim da sad imam sve. Sutra ču da to sredim. Znaš, juče sam išao na Akademiju na Novi Beograd i prelazio sam preko one pustare ispred nje. Nagazio sam na neko trnje i setio sam se onog: *Per aspera ad astra*. Ponavljaо sam to u sebi dok nisam ušao u zgradu. To je bio najvažniji trenutak u istoriji te ustanove. Dan kad sam došao... Oni nemaju pojma koja sam ja buduća zvezda. Stefan Baronijan Baron, čuveni reditelj – ispričao je Baron pun samopouzdanja.

Boki je halapljivo jeo kolače, svoju istinsku slabost. Halapljivije od ovih, jeo je možda samo tulumbe. Slušao je Barona sa pažnjom.

– Smislio sam sinoć jedan film koji će da snimim. Zvaće se *Kastracija duhom*. To je film o čoveku zarobljenom u čeliju reincarnacije. Znaš, taj lik sedi na jednoj livadi, na velikoj rozikastoj fotelji, oko njega je kulisa kao ekspresionistička kuća... I sad, pazi koje sam rediteljsko rešenje smislio... Kamera se sa neba spušta spiralno ka njemu koji sedi u toj čeliji... Ovako... Dolazi do njegovih usta. I on krikne. To znači da ulazi u novu inkarnaciju. Razumeš, duh ga kastrira, onemogućava mu da doživi nirvanu. A ta spirala, taj kadar je u stvari Samsara. Fazon je kao u *Sidarti* – govorio je Baron, zaneseno i naivno.

– A ja sam smislio film bez naslova. Kao adaptaciju Čehovljeve priče *Mladić sa kontrabasom*, ali da sve bude u fazonu srpske magije. Daću ti jednu knjigu, Čajkanović se zove pisac, fenomenalna je – rekao je Boki i zastao usred rečenice.

Ispred prozora se za trenutak zaustavila Tunge i pogledala u pravcu Barona i Bokija. Baron je progutao zalogaj kolača, zagrcnuo se i zakašljao. Tunge se osmehnula i napravila nekoliko grimasa. Neki prolaznici su je pogledali iznenađeno. Boki je lupio Barona po leđima. Baron je došao sebi, ali sa suzama koje su mu navrle na oči usled gubljenja vazduha. Pogledao je Tunge. Ona mu se isplazila i otišla dalje.

– Jebote, koja riba! – zapanjio se Boki.

– Pank. Nisam do sada video ovakvu uživo. Stalno čitam u *Džuboksu* o tome i gledam fotke londonskih pankera – dolazio je do daha Baron.

– Vidim i ti si u tom fazonu. Furaš pank. Da nisi malo zakasnio? Pank je krenuo još '77. – nastavio je Boki.

– Kada sam se pre godinu i po dana ošišao nakratko i stavio zihernadlu na farmerke, dobio sam batine od lokalnih silosa i popio šljagu od pandura. Ta stvar tek sad počinje ovde, čoveče. Jesi vidô nekad ranije onak' u ribu u gradu? – upitao je Baron.

– Nisam – rekao je Boki.

– Eto vidiš. Fala bogu. To tek sad počinje. Svi će biti pankeri – dodao je Baron.

– Zaista sam mislio da se to završava. U *Melodi Mejkeru* je izašao veliki tekst o tome kako je pank otpratio svoje. I u zadnjem *Džuboksu* piše slično – tvrdio je Boki.

– U redu, ali pank mora da se isfura ovde. A vreme za to je sad. A ja ne mogu sebi da dozvolim da ne živim u svom vremenu. Makar moje vreme kasnilo – rekao je autoritativno Baron.

U Jagodinoj sobi sve je bilo uredno i čisto. Krevet raspremljen, radni sto sa medicinskim atlasom. Dve fotelje, stočić. Stereo-uređaji. Crveno svetlo lampi pretapalo se sa sumrakom. Baron je sedeo u fotelji i pio koka-kolu. Sa police na zidu, Jagoda je izvadio dva primerka magazina *Hastler*. Prineo ih je Baronu.

– Nađi mi ovde ribu sa takvim sisama, da vidim koji je tip – zatražio je.

Baron je uzeo magazin i prelistao ga.

– Kažem ti da u životu nisam video takve. To su dimenzije koje ima, recimo... Vilendorfska Venera – hvalio je devojku Baron.

– I šta, kao, isplazila ti se? Sine, pa to vredi heftati – odmah se napržio Jagoda.

Baron je pronašao jednu fotografiju u magazinu i pokazao ju je Jagodi.

– Ima sise kao ova, samo još malo veće... Recimo, ovoliko – objašnjavao je Baron pokazujući prstima, dok se Jagoda sa zanimanjem nagnuo ka magazinu.

– Jebote, koji sifoni! – rekao je Jagoda.

– Ludilo, sine, kad ti kažem. Zamalo se nisam udavio. Znaš na šta me podseća, sine? Znaš onu scenu iz *Amar-korda*, onu sa duvandžijkom? – poentirao je Baron.

Jagoda se uspravio, vrисnuo i udario dlanom o dlan.

– Pališ, znam te, priznaj da me pališ – ložio se još više Jagoda.

– Ne palim te, sine, stvarno. Nema toga, bre, ni u *Hastleru*, ni u *Plejboju*. Ni u Ćorinom porniću. Nigde, sine. Nego, kaži mi, kao stručnjak, kako da je startujem?

– insistirao je Baron.

Budući lekar se zamislio.

– Ako je pankerka, nemam pojma. Te su ludače. Moraš i spolja da postaneš panker, jedino tako – namršti se Jagoda.

– Kako misliš, kao iscepam farmerke i zveknem mindušu?

Jagoda je seo u drugu fotelju i sipao sebi koka-kolu.

– Ma jok, nađi samo nešto što imaš, staro i prljavo. Onako, da smrdiš. I to je to. I idi na Filozofski, tamo ih ima. Biće i ona, sto posto – precizirao je Jagoda u svom hardkor verističkom stilu.

– Pa to sam i mislio, da idem tamo. Mića me je već zvao. Ali imam problem. Kako ču takav posle na prijemni iz režije? Kad me vide tako obučenog, oboriće me – plašio se Baron.

– E, sad bi ti i jare i pare. Vidi šta ti je bitnije – začikavao ga je Jagoda.

– Možeš li da me voziš na Akademiju sutra pre podne, treba da se prijavim? – pitao je Baron.

– Nema frke. Jedino ako mi u to vreme ne dođe ona Vera manekenka. Znaš, ona što sam je smuval letos u Rovinju. Ali sumnjam, mislim da zna da imam stalnu ribu – kazao je Jagoda.

– Ti stvarno sve postižeš? – upitao je ponovo Baron.

– Seks je moj omiljeni sport. Umesto da jurim loptu ili džogiram, ja se bavim seksom. A da bih se tim sportom bavio svaki dan, moram da imam više od jedne ribe. To je prosto – definisao je Jagoda.

– I nemaš nikakvu frku od žena, nije te strah? – nastavio je Baron.

– Ti si, sine, smešan. Pa to je najbolje. Ajde bre, skinu mrak već jednom, pa da pričamo kô ljudi. Šta se bojiš žena? Sve su iste – lagano je, na svoj način, poentirao Jagoda.

Baron je ponovo pogledao u fotografiju nage lepotice koja se smeđala. Uozbiljio se. Ruku na srce, nije bio spremjan da shvati smisao Jagodine poruke. Ili pesnici možda vulgarnost stiču s godinama.

U holu Baronove kuće dominiralo je veliko, mesinganim ramom uokvireno ogledalo. Bila je tu i polica za cipele i kišobrane. Pod je bio urađen kao šahovska tabla, kao na Vermerovoj slici *Pismo*. U dnu su bili prolazi i stepenište za prvi sprat. Na zidu je visila ikona Svetog Jovana. Deda Bora je u kućnom mantilu prolazio hodnikom. Bio je starac

dobroćudnog lica i otmenog držanja. Kašljao je često. Deda se zaustavio. Niz stepenice je silazio Baron. Obukao se pankerski. Imao je na sebi stare izbledele farmerke, iscepane na kolenu, i prljavu roliku odvratne bordo nijanse, socrealističkog tipa, sa zihernadlom na levom ramenu. Deda Bora se zaustavio i prekorno pogledao unuka.

- Šta je sad to? – upitao je.
- Pank, deda – uzvratio je Baron.
- Je l' to nova moda? – čudio se deda.

Baron je u hodniku obuvao prljave adidas patike. Klimnuo je glavom.

– Otprilike tako su pre rata izgledali siromašni proletari i boemi. Pljuvali su na gospodu. Eto, moda se uvek vraća. Ali poslušaj ti mene, gospodi je uvek bilo bolje. Mani se toga – savetovao ga je deda.

– Drugi put ćemo pričati, deko. Žurim – obuo se Baron i izjurio iz kuće.

Bilo je mračno na platou ispred Filozofskog fakulteta. Gužvu su činili mladići i devojke uglavnom hipi izgleda, sa tek ponekim pankerom. Dole ispod platoa, grupice mlađih sedele su na betonu. Na drugom čošku, gotovo u mraku, sedeli su Mića i Baron. Mića je zapalio džoint. U blizini, grupa mladića svirala je gitaru, pesmu Boba Dilana *Blowin' in the Wind*. Zvučalo je tugaljivo. Pre toga su pali u sevdah uz *Knocking on the Heaven's Door*. Pili su vino iz iste flaše. Mića je pokušao da Baronu doda „cigaru“.

- Sine, duni, avganistanac, sine, razbija – kazao je Mića.
- Ne volim travu – kao da se izvinjavao Baron.

- Sine, nije trava. Šit je. I to prva liga – nastavio je Mića.
- Zar to nije isto? – branio se Baron.
- Barone, ne baroniši, duvaj – uporan je bio Mića.
- Baron je probao. Zadržao je vazduh. Zakašljao se.
- U, ala ovo razbijja – jedva je izustio.

Prišla im je Necu, odjednom je iskrsla niotkuda. Vesela, đuskala je u mestu i pevušila *God Save the Queen*. Na platu se pojavio tip na rolšuama koji je kružio okolo. Sudario se sa jednim pankerom. Panker se okrenuo i šutnuo ga u cevanicu. Tip na rolšuama je izgubio ravnotežu i pao na beton. Panker ga je šutnuo još jednom u leđa. Pritrčao im je i drugi panker. I on je šutnuo tipa na zemlji. Tip se pridigao i pesnicom zakačio jednog pankera. Uspeo je da ga zbuni, taman da odjuri u Knez Mihailovu. Pankeri su pojurili za njim. Kad su uvideli da ga neće stići, zaustavili su se. Baronova ekipa je sve mirno posmatrala. Necu je uzela džoint od Miće.

– Daj malo. Čoveče, koja frka. Večeras je ludnica. Stigli su i neki pankeri iz Londona. Muflon mi je rekao da je di-džej nabavio *Strenglerse* i da će ih puštati – rekla je.

Hipici su se sklanjali od agresivnih pankera. Njih dvojica su nosili kožne jakne, nitne, minduše, ofarbane majice i plastične patike, odnosno čizme. Napolju je bilo toplo. Agresivni momci su se znojili. Tunge se probijala kroz masu ka ulazu u diskoteku. Pankeri su je ugledali. Fine devojčice su se sklanjale od nje, poneka bi zapušila nos da bi pokazala svoj stav prema novoprdošloj spodobi. Baron je pogledao u pravcu ulaza u diskoteku. Tek tada je primetio Tunge.

– Eno je. Riba koju sam danas video kod Konja – usplahireno je rekao Baron.

Prilazio im je Otrov. Pozdravio ih je.

– Čao, monstrumi. Opa, nova moda, šta je Barone, počeo si da furaš pank? – kazao je Otrov.

– Otrove, ako si slušao *Pistolse* i ne furaš pank, onda si truba. Ljudi, ajde da budemo pankeri, jebote. Razbićemo one idiote – rekao mu je Baron.

– Važi, ako treba da se nekom rascopa njonja. Tu sam. Al' najradije bi' razbio njušku onom bradatom slikaru koji Emi prodaje muda za bubrege. Je l' neko vidô Emu? – pitao je Otrov.

– Nisam je čula već nedelju dana. Posvađale smo se – rekla je Necu i spustila pogled. – Rekla mi je da sam debela skotina zato što nisam htela da zovem onog njenog slikara telefonom i da mu se nabacujem. Kao, da bi ona proverila da li je veran ili će da me muva – rekla je.

– Jebiga, Neco, nemoj tako. Ti si nam glavna veza sa njom. Ako je i ti budeš ispalila, neće hteti da se druži sa nama i nema nam više drugarice. Otrov će da svise – umešao se Mića.

Jedan hipik je razbio flašu vina. Bio je mrtav pijan. Izašao je na Plato i radio nešto rukama, kao tai-či. Odnekud se čula muzika pank grupe *Demnd*. Mladić sa tamnim cvikerima stajao je ispred ulaza u diskopu. Dve devojčice u čošku prskale su se dezodoransom. Ispod jednog stuba plavokosi hipik je žvalavio devojku u mini-suknji. Ona je na suknjici imala žutom kredom iscrtan znak *Peace*. Nabildovani momak je u polumraku namerno iscepao svoju majicu. Njegova drugarica mu je na kolenima farmerki crnim flomasterom ispisala reč „Roten“. Dva policijaca su prošla pored Američke čitaonice. Držali su se za pendreke. Otrov, Mića, Necu i Baron su ušli u gužvu.